ΕΤΟΣ Θ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 23 Ἀπριλίου 1895 Ἀριθ. 395

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελλήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. Ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιβαλλομένη ἀπάντησις. — Μαργαρίτα Ἀλβάνα Μηνιάτη Δ'. (ὑπὸ κ. Σωτηρίας Ἀλιμπέρτη). — Ὀλυμπία (ὑπὸ κ. Φλωρεντίας Φουντουκλῆ).— Ζηλότυπος (ὑπὸ δος Ἀριστέας Καλαμᾶ.—Θρίαμβος Ἑλληνίδος Καλλιτέχνιδος (ἀνταπόκρισις ἐκ Ρουμανίας (ὑπὸ Παρνασίας).—Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Μέγαρα.— Βιβλία.— Συναυλία.— Εἰδοποιήσεις.— Ἐπιφυλλίς.

ΜΙΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐκλογικοῦ σάλου καὶ τῆς κατ' αὐτὰς διεξαγομένης πολιτικῆς πάλης, καθ' ἣν ἡ προσοχὴ σύμπαντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον ἦτο συγκεντρωμένη, μᾶς ἐξέπληξε μικρὸν ἐπεισόδιον, μεγίστην ὅμως ἐνέχον σημασίαν δι' ὃν ἡμεῖς ἀνελάβομεν ὑπὲρ τοῦ φύλου μας ἀγῶνα.

Μίαν μόλις πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἑβδομάδα ἐλάβομεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ σοφοῦ νομομαθοῦς τῆς πόλεώς μας κ. Φρεαρίτου. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ του ταύτῃ ὁ κ. Φρεαρίτης μᾶς γνωρίζει τὰς περὶ τοῦ γυναικείου ζητήματος ἰδέας του, ἀποφαινόμενος, ὅτι ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων, ἀναγκαίως ἐπάγεται τὸν ἐξανδρισμὸν τῆς γυναικὸς καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν ἐντελῆ καταστροφὴν τοῦ γυναικείου γοήτρου, τὸ ὁποῖον σήμερον τόσην ἐξασκεῖ ἠθικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας τοῦ ἰσχυροῦ φύλου.

Ὁ κ. Φρεαρίτης παρηκολούθησεν, ὡς λέγει, τὰ γραφόμενά μας τακτικῶς ἐπὶ πολὺν ἤδη καιρόν, ἐξήγαγε δὲ ἐκ τῆς δημοσιογραφικῆς μας πορείας τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀκολουθοῦμεν καὶ διερμηνεύομεν τὰς περὶ ἰσότητος τῶν δύο φύλων νεωτεριστικὰς τοῦ αἰῶνος τούτου ἰδέας, τὰς ὁποίας ὁ κ. Φρεαρίτης θεωρεῖ ἀντικειμένας πως εἰς αὐτοὺς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἥτις, λέγει, τόσον σαφῶς διένειμε τὰ ἑκάστῳ ἁρμόζοντα.

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Φρεαρίτου ἀπεδώκαμεν μεγίστην σημασίαν, καὶ διότι χαίρομεν ὁσάκις βλέπωμεν ἄνδρας τῆς περιωπῆς τοῦ σοφοῦ ἀντεπιστέλλοντος, μελετῶντας καὶ παρ' ἡμῖν τὰ κατὰ τὸ γυναικεῖον ζήτημα, καὶ ἰδίᾳ διότι ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐκλογῶν γραφεῖσα ἐπιστολή του, φαίνεται προδίδουσα ποιάν τινα σπουδήν, μὴ ἐντελῶς ἄσχετον ἴσως πρὸς τὴν πολιτικὴν παρ' ἡμῖν κίνησιν.

Ἐγράφησαν τόσα πολλὰ μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ γυναικείου ζητήματος ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ, ἠσχολήθησαν τόσοι σοφοὶ ἄνδρες, εἰς τὸ κοινωνικὸν καθεστὸς ἀρεσκόμενοι, εἰς τὸ νὰ παρακωλύσωσι τὴν προοδευτικὴν πορείαν τῆς γυναικὸς τοῦ αἰῶνος τούτου, ἐλέχθηταν καὶ ἐπανελήφθησαν τοσάκις τὰ παρὰ τοῦ κ. Φρεαρίτου λεγόμενα, ὥστε οὐδὲν τὸ καινὸν ἢ τὸ ἀσύνηθες μᾶς παρουσιάζει ἡ ἐπιστολή του.

Θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ ἐν τούτοις νὰ τῷ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἀκριβῶς ἡμεῖς αἱ νεωτερίζουσαι παρακολουθοῦμεν τὴν σοφὴν διάταξιν τῶν νόμων τῆς φύσεως, ἥτις δικαίως καὶ ἀμερολήπτως ἐπροίκισεν ἀμφότερα τὰ φῦλα.

Μᾶς ἔδωκεν ἡ φύσις πνεῦμα ἐπίσης ἐπιδεκτικὸν ἀναπτύξεως καὶ μαθήσεως ὡς καὶ τὸ ἀνδρικόν. Ἡ πρόληψις καὶ ἡ βαρβαρότης παρωχημένων χρόνων μᾶς ἀπηγόρευε τὴν διὰ τῆς ἀρτίας μαθήσεως ἀνάπτυξιν αὐτοῦ. Ἡμεῖς καταρρίπτουσαι τὰς βαρβάρους προλήψεις ἐπεδιώξαμεν καὶ ἐπετύχομεν τὴν πνευματικὴν ταύτην ἀνάπτυξιν. Μᾶς ἔδωκεν ἡ φύσις ψυχὴν καὶ αἴσθημα κατ' οὐδὲν ὑπολειπόμενα τῶν ἀνδρικῶν. Ἐπεζητήσαμεν τὴν καλλιέργειαν αὐτῶν διὰ τῆς ἠθικῆς ἀναπτύξεως, δι' ἧς τόσων καλῶν γίνεται τὸ φῦλόν μας πρόξενον. Μᾶς ὑπηγόρευσεν ἡ φύσις τὴν ἀνάγκην τῆς διὰ τῆς αὐτοσυντηρήσεως ὑπάρξεως. Ἐπιδιώκομεν νὰ ἐπιτραπῇ καὶ εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ἐντίμου καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀξιοπρεποῦς ἐργασίας νὰ ἀνταποκρινώμεθα εἰς τὴν ὑπερτάτην ταύτην ἀνάγκην. Μᾶς ἀνέθηκεν ἡ φύσις τὴν διὰ τῆς μητρότητος καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ καθηκόντων διαιώνισιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τὴν διατροφὴν καὶ διάπλασιν

τῆς παιδικῆς ἡλικίας, ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν ὑγιᾶ θεμελίωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου καὶ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος. Τί ἄλλο ἐπιζητοῦμεν διὰ τῆς ἐργασίας τῆς γυναικὸς ἢ τὴν αὔξησιν τοῦ ὁσημέραι ἐλαττουμένου ἀριθμοῦ τῶν γάμων; Καὶ τίς καλλίτερον γυναικὸς νοήμονος, ἀνεπτυγμένης, ἀρτίως τὸν νοῦν, τὴν καρδίαν καὶ τὸ σῶμα κατηρτισμένης, δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὰ ὑψηλὰ τῆς μητρὸς καὶ συζύγου καθήκοντα; Μᾶς ἐπροίκισεν ἡ φύσις μὲ ὅλα τὰ χαρίσματα διὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ οἶκος ἐδραιοῦται καὶ ὁ ἐν αὐτῷ βίος ἀποβαίνει τόσων τέρψεων καὶ ἀπολαύσεων πάροχος. Διατί ὅ,τι πράττωμεν ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας δὲν θὰ κατορθώσωμεν νὰ πράξωμεν καὶ ὑπὲρ τῆς πολιτείας, ἐὰν ἡμέραν τινά, μετὰ πάροδον βεβαίως πολλοῦ χρόνου —διὰ τὴν Ἑλλάδα τοὐλάχιστον—μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ λάβωμεν μέρος καὶ εἰς τὰ κοινὰ πράγματα;

Ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι ἀκριβῶς τὴν φύσιν ἀντιστρατεύονται καὶ κατ' αὐτῆς ἐξανίστανται οἱ παρὰ τῶν προλήψεων καὶ παραδόσεων ἐπηρεαζόμενοι καὶ ἐκλαμβάνοντες ὡς φυσικὸν ὅ,τι ἡ δουλεία καὶ ἡ βαρβαρότης καθιέρωσεν κατὰ τὴν μακρὰν τῶν αἰώνων διάρκειαν.

Ἐὰν δ' ἀληθῶς καὶ καλῇ τῇ πίστει ἐξεγείρωνται κατὰ τῆς γυναικείας προόδου, ἐὰν ἀληθῶς νομίζουν, ὅτι τὴν φύσιν ἀντιστρατεύονται οἱ διὰ τῆς γυναικείας ἀναπτύξεως καὶ ἐργασίας ἐπιδιώκοντες τὴν χειραφέτησιν τῆς γυναικός, τότε δικτὶ δὲν ἐξανίστανται κατὰ τοῦ προκιωνίου καθεστῶτος, τοῦ καταδικάζοντος τὴν γυναῖκα τῶν χωρίων εἰς τὰς αὐτὰς καὶ ἀπὸ κοινοῦ πρὸς τοὺς ἄνδρας ἀποκτηνωτικὰς ἐργασίας; Διατὶ δὲν ἐξανίστανται κατὰ τοῦ καθεστῶτος ἐργατικοῦ ζητήματος καὶ τῶν πόλεων αὐτῶν, ἐν αἷς ἡ ἐργάτις ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν της διέρχεται ἐν τοῖς ἐργοστασίοις, ἐξαντλουμένη σωματικῶς καὶ ἀμειβομένη πολὺ ὀλιγώτερον τοῦ παρὰ τὸ πλευρόν της ἐργαζομένου ἀνδρός;

Ἡ νομίζουν ὅτι μόνον ἡ ἐργάτις ἔχει ἀνάγκην νὰ ζήσῃ, νὰ τραφῇ, νὰ συντηρηθῇ, ὄχι δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῆς μέσης τάξεως; Καὶ πιστεύουν, ὅτι αἱ ἀνὰ λεγεῶνας ἀριθμούμεναι γεροντοκόραι τῆς τάξεως αὐτῆς, θὰ ἐμαραίνοντο ἐν τῇ ἀφανείᾳ καὶ τῇ στειρότητι, ἐὰν ἠδύναντο διὰ τῆς ἐντίμου καὶ ἀξιοπρεποῦς ἐργασίας των νὰ εἶναί πως ἀνεξάρτητοι, ὥστε νὰ συνδέσουν τὴν τύχην των μετ' ἀνδρὸς πτωχοῦ, ἀλλ' ἐπίσης ἐργαζομένου καὶ μετ' αὐτῶν δυναμένου νὰ συμμερισθῇ τὰ βάρη καὶ τὰς εὐθύνας τοῦ ἐγγάμου βίου;

Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ ὅτι ἡ ἀναπτυσσομένη καὶ ἐργαζομένη γυνὴ ἐξανδρίζεται, ἃς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι μόνον αἱ φύσει ἀνδρογυναῖκες — καὶ ὑπάρχουν τοιαῦται καὶ μεταξὺ τῶν ἀμαθεστέρων καὶ οὐδέποτε ἐργασθεισῶν—εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξανδρισθοῦν. Αἱ λοιπαί, καὶ τὰ πράγματα τὸ ἀπέδειξαν, μένουν καὶ ἔμειναν γυναῖκες πολὺ γοητευτικώτεραι καὶ θελκτικώτεραι τῶν ἀμαθῶν καὶ ἐλαφρῶν πλαγγόνων, αἱ ὁποῖαι ἀνάγουν εἰς ἀληθῆ περιωπὴν ζητημάτων ὅλας τὰς ἀνοησίας καὶ τὰ σκάνδαλα τῶν αἰθουσῶν, καὶ τὰς μικρότητας τοῦ καθ' ἑκάστην βίου.

Μέχρις ὅτου ὁ κ. Φρεκρίτης καὶ οἱ ὁμοφρονοῦντες αὐτῷ δὲν μᾶς ἀποδείξουν διὰ τῶν πραγμάτων καὶ ὄχι διὰ λόγων καὶ θεωρῶν, ἐσφαλμένους τοὺς ἰσχυρισμούς μας, δικαιούμεθα νὰ τοὺς θεωρῶμεν ἐν τῇ πλάνῃ καὶ νὰ βαίνωμεν μετὰ θάρρους, εἰς ἣν μέχρι σήμερον ἐχαράξαμεν ὁδόν

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΑΛΒΑΝΑ ΜΗΝΙΑΤΗ

Δ'.

Τρία ἔτη βραδύτερον ἐδημοσίευεν ἐν Λονδίνῳ τὸ Ἀγγλιστὶ γεγραμμένον σύγγραμμά της ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν: «Ἱστορικὰ σχεδιογραφήματα τοῦ παρελθόντος τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀναγεννήσεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν». Προσεφωνήθη δὲ τὸ ἐν λόγῳ ἔργον τῷ Γλάδστωνι, ὅστις κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ἀπεδέξατο τὴν προσφώνησιν, ἀποβλέψας εἰς τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ.

Τὸ ἔργον τοῦτο ἀπησχόλησε τὰ ἐγκριτότερα Εὐρωπαϊπὰ φύλλα, ἐν οἷς δαψιλεῖς ἔπαινοι διεσταυρώθησαν. Ἡ αὐστηρὰ κριτικὴ ἀπένειμεν αὐτῷ τὸ γέρας· ὁ δὲ συγγραφικὸς καὶ ἀρχαιολογικὸς κόσμος ἐν εὐγενεῖ ἀμίλλῃ ἔστεφεν ἐν τῷ διεθνεῖ Παρνασσῷ δι' ἀειθαλῶν κλώνων δάφνης τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ τὴν ἔξοχον καλλιλογικὴν δεινότητα τῆς Μαργαρίτας.

Πολλαὶ σελίδες τοῦ λαμπροῦ τούτου συγγράμματος καθηδύνουσι καὶ προσέλκουσιν ἡμᾶς διὰ μαγικοῦ τινος γοήτρου. Ἐν αὐταῖς ἡ ἔνδοξος Ἑλλάς, ὁ κυανοῦς της οὐρανός, ὁ διαυγὴς ὁρίζων, οἱ εὐκαμπεῖς λόφοι, τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα, ἡ θάλασσα, τὰ πάντα εἰκονίζονται δι' ἀμιμήτου χάριτος καὶ γλαφυρίας. Καὶ εἶναι ταῦτα τὸ μεγαλοπρεπὲς πλαίσιον, ἐν ᾧ τίθησι τὰς ποικίλας εἰκόνας, τὰς ὑπὸ τῆς γραφίδος της ζωγραφηθείσας ἐκ τοῦ φιλοκάλου βίου καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων τῶν προνομιούχων τέκνων τῆς ἱστορικωτάτης καὶ ποιητικωτάτης ἑλληνικῆς γῆς!

Χωροῦσα ἐντεῦθεν βαίνει πρὸς τὰς γραφικὰς τοῦ Βοσπόρου ἀκτὰς καὶ ὁ κάλαμος αὐτῆς ἀποβαίνει χρωστὴρ καὶ σμίλη ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς Βυζαντίνης Τέχνης· καὶ ὅπου ἀνασύρει τὸ πυκνὸν κάλυμμα τῶν μέσων αἰώνων ἀποκαλύπτει ἀγνώστους ἡμῖν θησαυροὺς καὶ κειμήλια προγονικῆς εὐκλείας, διὰ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῇ Ἰταλικῇ Χερσονήσῳ σῳζομένων Ἑλληνικῶν Μνημείων καὶ Βυζαντίνων Ναῶν.

Διὰ πρωτοτύπου καὶ καινοφανοῦς μεθόδου συναρμολογοῦσα τὰ σπουδαῖα ἱστορικὰ γεγονότα τῆς Ἰταλίας, διαφωτίζει τὰς μεγάλας αὐτῶν ἐποχάς, ἐν αἷς προπαρεσκευάσθη ἡ Ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς Καλλιτεχνίας καὶ ἐγένοντο αἱ ἀπαρχαὶ τῆς γραφικῆς διὰ τοῦ Κιμαβόσου, Γιόττου καὶ Πισάτη ὑπὸ ἔμπνευσιν ἑλληνικήν, ἥτις δεσπόζει ἐπὶ τῶν γραφικῶν καὶ πλαστικῶν ἔργων τῶν μεγάλων τῆς Ἰταλίας Καλλιτεχνῶν.

Ἡμεῖς βεβαίως δὲν θὰ παρακολουθήσωμεν τὴν Ἑλληνίδα συγγραφέα ἐν τῷ πολυδαιδάλῳ αὐτῆς ἔργῳ· ἀκροθιγῶς μόνον ἀνακρούομεν τὴν τρίχορδον αὐτῆς ἁρμονικὴν λύραν, ἵν' ἀκούσωμεν τῶν μελῳδικῶν φθόγγων της πρὸς ἔμπνευσιν καὶ συγκίνησιν τῆς ψυχῆς.

Ὁ ἔρως, ἡ λατρεία, ἡ λεπτὴ ἀντίληψις τοῦ καλοῦ, ἀγαθοῦ καὶ ἀληθοῦς, ἡ ἀρτιότης τοῦ πραγωγικοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος αὐτῆς συγκεντροῦντκι, καθορίζονται καὶ ἀναλάμπουσιν ἐν τῷ τελείῳ ἔργῳ τῆς γραφίδος της: «Ὁ Κορρέγιος καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ.» Ὁποῖον ὕψος περὶ τὴν φαντασίαν, ὁποία δύναμις περὶ τὴν ἔκφρασιν, ὁποῖος χρωματισμὸς περὶ τὴν ἀπεικόνισιν! Ὡς αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς διανοίγουσι τῇ ἀνατολῇ ἐκτενεῖς ὁρίζοντας, οὕτω τὸ ἱερὸν πῦρ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ κατέχον αὐτὴν εὑρύνει καὶ διαφωτίζει τὰς σκέψεις καὶ ἀντιλήψεις αὐτῆς ἐν τῇ

ἐρεύνῃ καὶ τῇ μελέτῃ τῶν καλλιτεχνικῶν συνθεμάτων τοῦ Κορρεγίου.

Αἰσθανόμεθα ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ «Κορρεγίου» τὴν πνοὴν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς Μαργαρίτας, διαπερῶσαν τὰ ἄδυτα τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ ἀκατάσχετον ἔλξιν πρὸς τὴν μυστηριώδη δύναμιν, ἥτις μεταφέρει ἡμᾶς πέραν τῶν ἀκτῶν τῆς Ἰταλίας, ἐκεῖ εἰς τὴν Πάρμαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Παύλου, ἐν τῷ Καθεδρικῷ καὶ τῷ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Ναῷ, ἐκεῖ ἔνθα ὁ λάτρις τῆς ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, ὁ ἰδεώδης καλλιτέχνης τοῦ χριστιανισμοῦ, ὁ μέγας ζωγράφος τῆς Ἰταλίας Κορρέγιος διὰ τοῦ θείου αὐτοῦ χρωστῆρος ἀπετύπωσεν εἰς τοὺς θόλους καὶ τὰς στοὰς τοῦ ἰδεώδους αὐτοῦ τὰ δημιουργήματα ἰδίᾳ τῆς ἑλληνικῆς Ἀρτέμιδος, τοῦ Θεανθρώπου κρίνοντος ἐν τῇ Δευτέρᾳ Παρουσίᾳ καὶ τῆς Θεομήτορος.

Ἐκεῖ καθοδηγεῖ ἡμᾶς ἡ φαντασία πρὸ τῶν ἔργων τοῦ Lieti ζωγράφου, ἔνθα βλέπομεν ἱσταμένην, ὡς ἐμπνευσμένην Σίβυλλαν, τὴν Μαργαρίταν Ἀλβάνα Μηνιάτη μελετῶσαν τῶν παραστάσεων τὰς πολυπληθεῖς συνθέσεις καὶ εἰκόνας. Ἔχει τὴν μορφὴν ἀκτινοβόλον, τὰ χείλη μειδιῶντα καὶ τὸ βλέμμα ἐστραμμένον πρὸς τὰ ἄνω· ἀναφωνεῖ δὲ «Καὶ ἐγὼ εἰμι Ἑλληνὶς Καλλιτέχνις τὴν ψυχήν» ὡς ποτὲ ὁ Κορρέγιος πρὸ τῶν πλαστικῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαντούᾳ ἱστάμενος ἀκίνητος εἶπε «Καὶ ἐγὼ εἰμι ζωγράφος», anch' io sono pittore!

Τὸν βίον τοῦ Κορρεγίου ἔγραψεν ἡ Μαργαρίτα ἐμπνευσθεῖσα ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ· καὶ ταύτην λαμβάνει ὡς ἀσφαλῆ ὁδηγὸν ἐπὶ τῇ κριτικῇ ἐρεύνῃ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Διὰ νεοφανοῦς φωτὸς διαφωτίζει τὰ κατὰ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ δραστικὸν βίον τοῦ Κορρεγίου. Ἀνασκευάζει καὶ ἐλέγχει πεπλανημένας γνώμας καὶ ἀντιλήψεις, αἵτινες ἔφερον τὸ κῦρος τῆς αὐθεντίας. Πολλοὶ ἐν οἷς καὶ ὁ Alfred Dumesnil ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ: «L' Art Italien» παριστῶσι τὸν Κορρέγιον ὡς χαρακτῆρα ἰδιόν τροπον, σκυθρωπόν, μισάνθρωπον, καὶ μαστιζόμενον ὑπὸ τῶν στερήσεων καὶ ἀπαγοητεύσεων, δυστυχῆ τέλος μάρτυρα τῆς Τέχνης ὡς τὸν Γαλλιλαῖον, Κολόμβον, le Cameëus καὶ ἄλλους.

Ἀλλά, πῶς εἶναι δυνατὸν ἐπιλέγει Μαργαρίτα, μετὰ σθένους διαμαρτυρομένη, αἱ ψυχικαὶ διαθέσεις νὰ ὦσιν ἀλλοῖαι πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀπεικονισθέντα; ὁ χαρακτὴρ καὶ τὸ πάθος τὸ ἐκδηλούμενον ἔκ τινος εἰκόνος δὲν δύνανται νὰ διδαχθῶσιν· ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς εὐαισθησίας τῆς ψυχῆς καὶ τῆς λεπτῆς τοῦ πνεύματος ἀντιλήψεως. Εἶναι ἡ ἀποτύπωσις αὐτῆς τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Σωτηρία Ἀλιμπέρτη

Ἐξ Ὀλυμπίας Τρίτη.
Μὲ Λάμπρο καὶ Πολίτη.

—

Σοῦ ὑπεσχέθην, φίλη μου, ἐπιστολὴν δευτέραν.
Πλὴν σήμερον εὑρίσκομαι εἰς οὐρανίαν σφαῖραν.
Ὑπὸ τοὺς πόδας ἔδαφος πατῶ ἁγιασμένον,
Ὅπου στραφῶ τὸ βλέμμά μου θεότης' ἀντικρύζει!
Περιπλανῶμαι εἰς σκηνὰς αἰώνων περασμένων
Καὶ ἡ καρδιά μου καὶ ὁ νοῦς θαρρεῖς καὶ φτερουγίζει.
Ναί. Φτερουγίζει στὰ 'ψηλά, ἐκεῖ ποῦ ζοῦν ἐκεῖνοι
Ποῦ εἶχανε γιὰ σύνθημα νικῶντες τὴν εἰρήνη,
Ἐκεῖνοι ποῦ μᾶς ἄφησαν κληρονομιὰ μεγάλη
Δυὸ στίχους καὶ δυὸ μάρμαρα, τὴ δόξα καὶ τὰ κάλλη!

—Νερὰ κρουστάλλια τρέχουνε, βουνὰ μὲ δάσ' ὑψοῦνται
Καὶ μέσ' στὴ μέση γίγαντες ὕπνο μακρὸ κοιμοῦνται!
Πέτραις μισαῖς οἱ γίγαντες, παληαίς, σακατεμμέναις,
Μὰ πέτραις σὰν βασίλισσαις στὸν κόσμο τιμημέναις.
—Καὶ ἴσως 'λίγα δι' αὐτὰς θὰ περιμένῃς τώρα,
Μόλις ἐφθάσαμεν ἐδῶ ἦτον ἐνιὰ ἡ ὥρα.
Σπυρίδων Λάμπρος ὁδηγὸς καὶ ὄπισθέν του ὅλοι,
Στὸ Κρόνιον ἐφθάσαμεν. Δὲς κι' ἦτον περιβόλι.
Μοσχοβολοῦσε γύρω μας τῆς ἄνοιξης τὸ μύρο,
Μὰ 'μεῖς τὸ νοῦ μας εἴχαμε στ' ἀρχαῖα καὶ στὸ Σπῦρο.
Χωρὶς νὰ χάσῃ μιὰ στιγμὴ ἀνέβηκε τοῦ ὕψους
Καὶ ἤρχισε νὰ μᾶς μιλῇ γιὰ πέτραις καὶ γιὰ γύψους,
Ἔλαβε θέσιν γραφικήν. Σὰν Ζεὺς μικρὸς ἐστάθη.
Καὶ ἀρκετὰ ὁ λόγος του ἐκεῖνος παρετάθη.
Βλέπετ' ἐκεῖ; μᾶς ἔλεγε.. Μὰ μὴ νομίζῃς, φίλη,
Πῶς δι' ἐμοῦ σοῦ ὁμιλοῦν τὰ ἰδικά του χείλη.
Ὅσο πολὺ κι' ἂν πρόσεχα τὸ πᾶν δὲν ἔχω μάθει,
Συγχώρησέ με μάλιστα καὶ 'λίγ' ἂν κάμω λάθη.
Λοιπὸν μᾶς ἔδειξεν εὐθὺς τῆς Ἄλτεως τὸν χῶρον,
Ὃν οἱ ἀρχαῖοι ὥρισαν τοῖς ἀθανάτοις δῶρον.
Ἐντὸς αὐτῆς μᾶς ἔδειξεν Ἡραῖον, Φιλιππεῖον
Μητρῷον, Ἱπποδάμειον, ἐξέδραν, Πρυτανεῖον,
Πελόπειον, Ναὸν Διὸς καὶ τοῦ βωμοῦ τὸν τόπον
Τοὺς Ζῆνας καὶ τοὺς θησαυροὺς καὶ ὅλα δίχως κόπον.
Κατόπιν εἰς τὸ Στάδιον μᾶς ἔστρεψε τὸ 'μάτι,
Τοῦ Νέρωνος μᾶς ἔδειξε παρέκει τὸ Παλάτι.
Ἐντεῦθεν τὸν Ἱππόδρομον καὶ τὴν Στοὰν ἐξ ἄλλου
Ποικίλην ἢ Στοὰν ἠχοῦς (νομίζω ἐπταλάλου).
Ἐκεῖ τὸ Βουλευτήριον καὶ τὸ Λεωνιδαῖον,
Ἐμπρὸς ἓν οἰκοδόμημα λεγόμενον ἀρχαῖον.
Τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖ τοῦ θαυμαστοῦ Φειδία,
Τὴν θέσιν ποῦ ἐργάσθηκε τὸν κολοσσόν του Δία.
Τὰς θέρμας τὰς Ρωμαϊκάς, τὸν θεοκολεῶνα,
Παλαίστραν καὶ γυμνάσιον. Καὶ ὄχι ταῦτα μόνα.
Κι' ἄλλα πολλὰ μᾶς ἔδειξεν. Ἀκένωτος σοφία!
Πῶ πῶ! σωστὸς λαβύρινθος ἡ ἀρχαιολογία.
Τὸν Ἀλφειὸν μᾶς ἔδειξεν, ὅστις πρὸς Νότον τρέχει,
Στὰ Δυτικὰ ὁ Κλάδιος τὴν Ἄλτιν περιβρέχει.
Περὶ ἀγώνων κι' ἑορτῶν πολλὰ μᾶς διηγήθη
Καὶ οὕτω μᾶς ἐγνώρισε τὰ τῶν ἀρχαίων ἤθη.
Καὶ ἥρωες καὶ βασιλεῖς μετεῖχον τῶν ἀγώνων,
Ἀγριελαίας στέφανον εἶχον βραβεῖον μόνον.
Τοὺς κλάδους τούτους ἔκοπτον ἀμφιθαλῆ παιδία,
Καὶ ἄφθονος ὁ κότινος ἀνθοῦσ' ἐν Ὀλυμπίᾳ.
Ἱστορικοὶ καὶ συγγραφεῖς καὶ ποιηταὶ μεγάλοι
Ἐνταῦθα ἐπεδείκνυον τῆς Μούσης των τὰ κάλλη.
Οἱ θεαταὶ συνέρρεον ἐξ ἀπωτάτων τόπων,
Κι' ὁ κυνικὸς φιλόσοφος ἔλαβ' αὐτὸν τὸν κόπον.
Ἀλλὰ ποικίλα ἔγραψα καὶ πλῆθος ὀνομάτων
Καὶ ἴσως γνῶσιν ἀκριβῆ δὲν ἔχεις τῶν πραγμάτων.
Λοιπὸν τὰ σπουδαιότερα σκοπῶ νὰ ἐξηγήσω,
Κι' εὐθὺς ἀπὸ τὸ Στάδιον, φιλτάτη μου, θ' ἀρχίσω.
Καὶ ἦτο μὲν τὸ Στάδιον ὁ τόπος τῶν ἀγώνων,
Μικρὸν δὲ μέρος ἐξ αὐτοῦ ἀνεκαλύφθη μόνον.
Ἡ θολωτή του εἴσοδος τῶν θησαυρῶν πλησίον,
Ἡ ἄφεσις, δεικνύουσα τὸ τῆς ἀρχῆς σημεῖον.
Εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν τοῦ δρόμου των τὸ πέρας
Εἰς ὃν ὁ φθάνων πρώτιστος ἐλάμβανε τὸ γέρας.
Καὶ ἦσαν οἱ ἀγῶνές των δρόμος, πυγμὴ καὶ πάλη,
Τὸ πένταθλον, παγκράτιον, ἀκόντιον καὶ ἄλλοι.
Πλησίον ὁ Ἱππόδρομος πρὸς Νότον τοῦ Σταδίου
Γνωστὸς ἐκ τῆς περιγραφῆς ἁπλῶς τοῦ Παυσανίου
Οὐδ' ἴχνος τούτου σῴζεται νὰ μᾶς τὸν ἐνθυμίσῃ,
Πλημμύρα τις τοῦ Ἀλφειοῦ τὸν ἔχει ἀφανίσει.
Ἐν Ἱπποδρόμῳ ἱππικοὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο,

Καὶ μὲ πολλὰ ὀνόματα ἐπίσης ἐκαλοῦντο.
Τὸ τέθριππον, ἡ συνωρὶς μεθ' ἵππων ἢ καὶ πώλων,
Τὸ δὲ περιεργότερον ἐν μέσῳ τούτων ὅλων
Τὸ ἅρμα τὸ δεκάϊππον φρενοβλαβοῦς τυράννου.
Στεφανωθέντος νικητοῦ, στεφανωθέντος τάννου.
Ὡς ἀρχαιότερος ναὸς τῆς Ἥρας θεωρεῖται,
Καὶ πρὸς Δυσμὰς τῆς Ἄλτεως 'στοὺς πόδας λόφου κεῖται.
Ἐνταῦθα ἐρρητόρευσε κ' εἰς πλείστους ἄλλους τόπους
Πολίτης ὁ γλυκύφθογγος, διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους.
Εἰς τὸ Μουσεῖον ἔπειτα θὰ τὸν ἰδῇς καὶ πάλιν,
Καὶ τότε ρητορεύοντα ρητορικὴν μεγάλην.
Ἐν τῷ Ἡραίῳ ἵστατο ἀγάλματα, ὁποῖα
Ὑπάρχοντα γνωρίζομεν ἀπὸ τὸν Παυσανίαν,
Τοῦ Πραξιτέλους τὸν Ἑρμῆν ὀφείλω ν' ἀναφέρω.
Περὶ αὐτοῦ πλειότερα θὰ εἴπω κατωτέρω,
Καὶ τοῦ Κυψέλου ἔκειτο ἡ λάρναξ ἐντὸς τούτου
Καὶ ἀναθήματα πολλὰ σπανίου ὄντως πλούτου.
Πλησίον ὁ ναὸς Διὸς ἱδρύθ' ὑπὸ Ἠλείων,
Λαμπρὸς καὶ πάντων πρώτιστος κατὰ τὸ μεγαλεῖον.
Ἐντὸς αὐτοῦ εὑρίσκετο ἓν θαῦμα τοῦ Φειδίου,
Τὸ κολοσσαῖον ἄγαλμα Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου.
Παρίστατο καθήμενος εἰς θρόνον. Ἂν ὠρθοῦτο
Τὴν ὀροφὴν θὰ ἔθραυεν. Ὁ βλέπων ἐθαμβοῦτο.
Ἦτον ὁ θρόνος ἐκ χρυσοῦ, ἐλέφαντος, ἐβένου.
Ὑπὸ μανδύου δὲ χρυσοῦ λαμπρῶς πεποικιλμένου
Τὰ κάτω ἐκαλύπτοντο μέχρι ποδῶν ἀκόμα,
Καὶ ἦτον ἐξ ἐλέφαντος γυμνὸν τὸ ἄνω σῶμα.
Νίκην ἐκράτει ὁ θεὸς 'στὸ δεξιόν του χέρι,
Ἥτις πρὸς τοῦτον στρέφουσα, ἐλαίας κλάδον φέρει.
Σκῆπτρον λαμπρὸν μετάλλινον ἐξ εὐωνύμων εἶχε,
Καὶ ὄρνις ἤγουν ἀετὸς 'στὴν κορυφὴν ἐξεῖχε.
Ἦτον ὁ πώγων του χρυσοῦς, χρυσοῖ κ' οἱ βόστρυχοί του,
Κ' ὑπὸ στεφάνου ἐκ χρυσοῦ ἐλαίας ἐκοσμεῖτο.
Ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ αἱ Χάριτες κ' αἱ Ὧραι,
Πεποιημέναι ἀνὰ τρεῖς, καὶ ἰδικαί του κόραι.
Ὁ καλλιτέχνης, ἔλεγον, εἶχεν ἰδεῖ τὸν Δία,
Ἢ ὁ Κρονίων καταβὰς ἐφάνη τῷ Φειδίᾳ.
Τὸ ἀριστούργημα εὐθὺς ὡς εἶχε τελειώσει
Τὸν Δία παρεκάλεσε τὴν γνώμην του νὰ δώσῃ.
Βαρὺς ἐνσκήπτει κεραυνὸς ἐν ἀκαρεῖ πλησίον
Τοῦ Ὑπερτάτου τὴν χαράν, τὸν ἔπαινον δεικνύων.
Ἕκαστος Ἕλλην ἔκαμνε χάριν αὐτοῦ ταξείδι,
Καὶ φοβερὸν ν' ἀπέθνησκε τὸ ἄγαλμα πρὶν ἴδῃ.
Ἡ ἀνθρωπότης σήμερον ἴχνος αὐτοῦ δὲν ἔχει
Οὐδὲν χρυσελεφάντινον, ξεύρεις καλῶς, ἀντέχει.
Τοὺς θησαυροὺς ἀνέφερα πλησίον τοῦ Κρονίου.
Περὶ τοὺς δέκα λέγονται ὑπὸ τοῦ Παυσανίου.
Πλὴν δέκα τρεῖς εὑρέθησαν. Ἐφύλαττον καὶ οὗτοι
Ἀφιερώματα πολλὰ καὶ τῶν ἀγώνων πλούτη
Λεπτομερείας ἤθελον πολλὰς νὰ ἱστορήσω,
Ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ πολὺ μ' αὐτὰ σὲ βασανίσω.
Δυὸ λόγια μόνον θὰ εἰπῶ γιὰ δύο τρι' ἀκόμα,
Καὶ θὰ σὲ φέρω ἔπειτα εἰς τοῦ Συγγροῦ τὸ δῶμα.
Ὑδραγωγεῖον πλούσιον ἐκεῖ πλησίον ἦτο,
Ἐξέδρα δὲ τοῦ Ἀττικοῦ Ἡρώδου ἐκαλεῖτο.
Οἱ Ζῶνες ἦσαν τοῦ Διὸς ἀγάλματα, στημένα
Ἀπὸ τοὺς παραβαίνοντας τὰ κεκανονισμένα.
Στὸ κέντρον ἦτον ὁ βωμός, ὁ τόπος τῆς θυσίας,
Ἔνθ' ἄπειροι συνέρρεον μετ' ἄκρας εὐλαβείας.
Πελόπειον ἐλέγετο τοῦ Πέλοπος τὸ μνῆμα,
Ἀνεγερθὲν ὑπ' Ἀχαιῶν, πεντάγωνον τὸ σχῆμα.
Ἐπίσης Ἱπποδάμειον τὸ τῆς Ἱπποδαμείας,
Τοῦ Οἰνομάου θυγατρὸς καὶ Πέλοπος συμβίας.
Καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπά.... Σοῦ προξενῶ ἀνίαν,
Τὰ μέγοντα μᾶς ἔδειξαν μ' ἀστραπιαίαν βίαν.

Ἦτον ἡ ὥρα δώδεκα καὶ πάντες ἐσπευσμένοι,
Ἐγὼ δὲ ἤμουν ἡ πτωχὴ βαρέως ὡπλισμένη.
Ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖράς μου καλάθιον γεμᾶτον,
Γιατ' ἤθελ' ἡ συντρόφισσα «καὶ τὸ σκυλλὶ χορτᾶτον
καὶ τὸ ψωμὶ ἀκέραιον κ' ἐφόρτωσεν ἐμένα,
Μὰ ἔντοχα της δὲν ἔμεινε φαγώσιμο κανένα.
Φαντάσου νάχῃς νὰ πηδᾷς ἐπάνω 'στὰ λιθάρια,
Νὰ τρέχῃς μὴ τοῦ ρήτορος χαθοῦν μαργαριτάρια
Καὶ νἄχῃς καὶ 'στὰ χέρια σου ὀμβρέλλα, πελερίνα
καὶ πλῆρες τὸ καλάθιον γιατὶ τὸ θέλ' ἡ Ρήνα.
Μοῦ πέσαν γύρω μου τ' αὐγά, μ' ἀνοίχθη τὸ καλάθι
Καὶ πάλι κείνη μάρμαρο εἰς τὰ δικά μου πάθη
Μὰ χάνω τὴν ὑπομονή, 'στὸ πλάγι της πηδάω
Κ' ἀμέσως τὸ καλάθι μας 'στὰ χέρια της πετάω.
Καὶ τότε περὰ τὴν ἔκαμα νὰ ἔλθῃ 'στὰ νερά μου
«Δὲν παίρνω περὰ κ' ἐγὼ φαγὶ ποτὲ 'στὰ χρονικά μου,
Καὶ νηστικὸς καλλίτερα μπορεῖ κανεὶς νὰ μείνῃ.»
Ἦτον φρικτὴ ἀπόφασις γιὰ Λούκουλλον ἐκείνη!
Τὰ τοῦ Μουσείου ἤθελον ἐπίσης νὰ ἐκθέσω
Πλὴν πρέπει χρόνον ἀρκετὸν κ' ἐκεῖ νὰ διαθέσω.
Γιὰ τοῦτο ἀναγκάζομαι νὰ σὲ ἀφήσω τώρα,
Ἀρκούντως σ' ἐβασάνισα πιστεύω τόσην ὥρα.
Θὰ προσπαθήσω δὲ πολὺ νὰ γράψω ἅπαξ πάλιν,
Ἐν τούτοις πιθανότητα μὴν ἔχῃς καὶ μεγάλην.
Ἐξ Ὀλυμπίας ἀσπασμοὺς θερμοὺς σοὶ ἀποστέλλω,
Καὶ σὺ τὴν Φλωρεντίαν σου νὰ ἐνθυμῆσαι θέλω.

Φλωρεντία Φουντουκλῆ

ΖΗΛΟΤΥΠΟΣ

Εἶχον ἀκολουθήσει κηδείαν τινά. Μὲ γυμνὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ τάφου ἔνθα κατεβίβαζον τὸ πτῶμα ἤκουον συγκεχυμένως λόγους, προφερομένους μετ' ἐμφάσεως ὑφ' ἑνὸς κατὰ τύχην ρήτορος. Ὑπὸ τὴν ἀφόρητον θερμότητα ἥτις ἐβασίλευε καὶ μετὰ μακρὸν ἐν Παρισίοις δρόμον ὄπισθεν τῆς νεκροφόρου, εἴχομεν κάθιδρα τὰ μέτωπα κατὰ τὴν τοσαύτην θερμότητα τῆς μεσημβρίας ἐνῷ ἱστάμεθα ὑπὸ τὰς σκιερὰς κυπαρίσσους.

Λέξεις τινές, λέξεις βροντώδεις, προφερθεῖσαι μετὰ τόνου μᾶλλον ἠχηροῦ καὶ δονουμένου θεατρικῶς, ἔφθασαν μέχρις ἐμοῦ: «Εὐγενὲς ὑπόδειγμα ἑνὸς βίου.... καὶ πλήρους... ἐγκαρτερήσεως εἰς ἡμέρας δοκιμασίας.... ἀλλὰ ἡ ἀναμνησίς σου.... ὡς ἐν παράδειγμα... Adieu Δουράνδε adieu...»

Αἴφνης — ἐπίστευσα ἀληθῶς ὅτι ὠνειρευόμην — ὁ γλυκύς, κλαυθμηρὸς καὶ γελοῖος συγχρόνως ἦχος ἑνὸς ξυλίνου παιδικοῦ αὐλοῦ στενάζοντος ἀντήχησεν εἰς τὰς ἀκοάς μου ἐκ τῆς πλησίον δενδροστοιχίας. Ἔτεινα τὸ οὖς· δὲν ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, ὅτι εἰς τὴν σιγὴν τοῦ κοιμητηρίου διὰ μέσου τῆς παντελοῦς σκιᾶς τῶν πενθίμων δένδρων, ἠκούετο εἶδος μελῳδίας ὡς μία συμφωνία παραδόξως παράφωνος. Περίεργος, ἔστρεψα τὴν κεφαλὴν προσπαθῶν νὰ ἴδω, ἐνῷ ὁ αὐλὸς ἠκολούθει τὴν ἀλλόκοτον μουσικήν του καὶ ἀπέβαινεν ὄντως ἐνοχλητικός. Ὠρκίσθην ν' ἀνακαλύψω πόθεν προήρχετο ἡ καταπληκτικὴ αὕτη μελῳδία.

Ἀφήσας τὸν ἱερέα νὰ ψιθυρίζῃ μηχανικῶς τὰς τελευταίας δεήσεις του, ὠλίσθησα διὰ μέσου τῶν τάφων, διευθυνόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς μυστηριώδους δενδροστοιχίας καὶ βαδίζων βραδέως, ὡς ἐὰν ὁ θόρυβος τῶν βημάτων μου θὰ ἐφυγάδευε τὸ φανταστικὸν ὄργανον. Καὶ ἰδοὺ αἴφνης εἰ; ἕνα ἐλιγμὸν, ἔνθα αἱ κυπάρισσοι ἠραιοῦντο, παρετήρησα γυναῖκα μελανειμονοῦσαν ὀρθίαν πρὸ ἑνὸς μικροῦ μνημείου περικυκλουμένου διὰ σιδηρῶν

κιγκλίδων. Ἦτο αὐτή! Αὐτὴ ἥτις ἀρκετὰ ἐμβριθῶς ἔπαιζε τὸν αὐλὸν ὃν ἤκουσα. Ἀναμφιβόλως τόσον ἀπροσδόκητος ὑπῆρξεν ἡ εἰκών, ὥστε δὲν ἔσχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ γελάσω. Ἀλλ' εὐθὺς βαθεῖα συγκίνησις συνέσφιγξε τὴν καρδίαν μου καὶ κρυβεὶς ὄπισθεν μικροῦ παρεκκλησίου ἔμεινα ὡς καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους παρατηρῶν μετὰ προσοχῆς τὴν σκηνὴν ταύτην.

Μὲ τὰ πένθιμα ἐνδύματά της ἵστατο ἀκίνητος στηρίζουσα εἰς τὰ χείλη της τὸ παιδικὸν ὄργανον· θὰ ὑπῆρξεν ὡραία, καλλονὴ ξανθὴ ἥτις ὑπὸ τὸν πένθιμον πέπλον της ἐτήρει ἔτι θέλγητρόν τι μεθ' ὅλην τὴν ἀδυναμίαν της· οὐδεμία κίνησις συνέσπα τὸ αἰνιγματῶδες πρόσωπόν της. Ἠδύνατό τις μόνον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἦτο τόσον πολὺ ἐνησχολημένη, ὡς μουσουργὸς ὅστις παλαίει κατὰ δυσκόλου τινὸς μέρους καὶ μικραὶ σταγόνες ἱδρῶτος περιέβρεχον κατὰ μῆκος τὰς κοίλας παρειάς της. Ἀΐφνης ὁ ἦχος ἐγένετο ἐντονώτερος καὶ τραγικώτερος· ἡ δὲ πένθιμος αὕτη σερενάτα ἔπαυσεν, ἐνῷ ἡ ἄγνωστος ἔστη στιγμήν τινα ἐν τῇ αὐτῇ ἀγκλιματώδει ἀκινησίᾳ καὶ εἶτα ἀποτόμως ἐξηφανίσθη, ἐλαφρά, διὰ μέσου στενῆς δενδροστοιχίας, ταχεῖα ὡς ἐὰν εἶχον φάσμα πρὸ ἐμοῦ· ἀλλ' ὄχι, τὴν ἔβλεπον ἀπομακρυνομένην καὶ ἐνῷ διήρχετο πλησίον ἑνὸς φύλακος μὲ κυανόφαιον ἐνδυμασίαν, οὗτος τῇ ἀπέτεινε φιλικὸν χαιρετισμόν, μὲ ὕρος βαθέος σέβους.

Ἤδη τὸ θέλγητρον τοῦ μυστηρίου μὲ εἴλκυε καὶ πλησιάσας πρὸς τὸ μνημεῖον πρὸ τοῦ ὁποίου ἐκείνη ἵστατο, ἀνέγνωσα τὰ ἑξῆς χρυσοῖς γράμμασιν: Ἐνθάδε κεῖται ὁ Εὐγένιος-Τιμόθεος-Βερτράνδος· κατωτέρω μίαν ἡμερομηνίαν καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Ὁ φύλαξ ὅστις εἶχε μαντεύσει τὴν ἔκπληξίν μου, ἤρχετο πρός με, ἐνῷ ἐγὼ διευθυνόμην πρὸς αὐτὸν καὶ μετὰ τρία λεπτὰ ἐγνώριζον τὴν θλιβερὰν ἀληθῶς ἱστορίαν τῆς δυστυχοῦς. Ὅλος ὁ κόσμος τὴν γνωρίζει ἐνταῦθα, μοὶ εἶπεν ὁ φύλαξ· ἔρχεται καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ αὐλοῦ της· κατὰ πρῶτον ὅταν τὴν ἤκουσαν, ἠθέλησαν νὰ τὴν ἐμποδίσωσιν, ἐννοεῖται βεβαίως, ὁ κύριος ἀρχιφύλαξ. — Κυρία, τῇ εἶπεν, ὑπάρχουσι κανονισμοί, ἀπαγορεύεται. Αὕτη τῷ ἀπήντησεν εἰς τὰς παρατηρήσεις του. — Μάλιστα, κύριε, μάλιστα. Ἀλλὰ μόλις οὗτος τῇ ἔστρεψε τὰ νῶτα ἐπανήρχισε, πλὴν τόσον ἀσθενῶς τὴν φορὰν ταύτην, ὥστε μόλις ἠκούε τις ἕνα λυγμὸν βραγχώδη, πεπνιγμένον λυγμὸν αὐλοῦ· ἠδυνάμεθα νὰ τῇ ἀπαγορεύσωμεν τὴν εἴσοδον τὴν ἐπαύριον, πλὴν ὁ τόσην θλῖψιν θὰ προυξένει τοῦτο εἰς τὴν ἀγαθὴν γυναῖκα. Καὶ οὕτω ἐξακολουθῶν μοὶ ἀφηγήθη τὸ αἴτιον τῆς παραφροσύνης της. Ἰδοὺ δὲ αὐτό:

Ὁ Βερτράνδος, τοῦ ὁποίου εἶχον ἴδει τὸν τάφον, ἦτο σύζυγός της, ἔμπορος ἐριούχων. Ἡ φύσις δὲν ὑπῆρξε γενναιόδωρος δι' αὐτόν· ἦτο ἰσχνός, καχεκτικός, ἀναιμικὸς ἐκ τοῦ νοσηροῦ τῶν καταστημάτων ἀέρος, ἦτο δὲ φοβερὰ ζηλότυπος τῆς ὡραίας νεάνιδος, ἣν ἐξ ἔρωτος εἶχε νυμφευθῆ. Ἡ νεᾶνις αὕτη ἦτο ὑγιεστάτη καὶ ὡραιοτάτη· ἡ δὲ ζηλοτυπία τοῦ μακαρίτου Βερτράνδου δὲν ὑπῆρξεν ἀγρία, ἀλλὰ τοὐναντίον ὑπέφερε χωρὶς νὰ παραπονῆται, ἐθλίβετο νὰ τὴν βλέπῃ τόσον ἀδιαφοροῦσαν διὰ τοὺς κόπους τῶν διασκεδάσεων, ἃς ἡ μικρὰ αὕτη ἐπαρχιῶτις δὲν ἐχόρταινε καὶ ἥτις εὑρίσκετο πάντοτε ἀνθηροτάτη τὴν ἐπαύριον νυκτός, ἣν εἶχε διέλθει ἐν χορῷ. Αὕτη τὸν ἠγάπα ὡς ἐραστὴν μᾶλλον ἢ ὡς σύζυγον. Οὗτος δὲ ἐφοβεῖτο πολύ, μὴ τολμῶν νὰ δειχθῇ τύραννος εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀθῷον αὐτὸ πλάσμα καὶ οὕτω δὲν ἠμπόδιζε τὴν ἐλευθερίαν της, ἀποκρύπτων τὰς ἀγωνίας του, ὅταν κωλυόμενος ὑπὸ τῶν ὑποθέσεών του δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν συνοδεύσῃ. Τὴν ἄφινε δὲ μόνην εἰς τὰς χεῖρας τῶν φίλων της, ἃς μετὰ δυσπιστίας παρετήρει καὶ διήρκεσε τοῦτο ἐπί τινα ἔτη. Ὁ Βερτράνδος ἐγένετο σκυθρωπός, αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ἀνίκανον νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πτῶσιν τῆς γυναικός του, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, καὶ οὕτω ἐγίνετο ἔτι μᾶλλον ζηλότυπος. Αὕτη ἐγέλα διὰ τὰς ἀλλοκότους μελαγχολίας του καὶ ἐν ὅλῳ τῷ ἄνθει τῆς νεότητός της ἀφίετο εἰς τὸν ἀφελῆ, ὡραῖον καὶ πλήρη ἀθῴων διασκεδάσεων βίον.

Μίαν ἑσπέραν ἅμαξά τις ἔστη πρὸ τῆς θύρας της. Διασκέδασίς τις εἶχε διοργανωθῆ ὑπὸ τῶν φίλων της καὶ αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ λείψῃ· ὅτε ἐπεράτου τὴν ἑτοιμασίαν της, ὁ Βερτράνδος δειλῶς καὶ ταπεινῶς τῇ εἶπε μετὰ φωνῆς ἀγωνιώδους: Ἐὰν ἤθελες νὰ μοὶ κάμῃς τὴν θυσίαν, νὰ μείνῃς ἀπόψε! Αὕτη ἐγέλασε, τὸν ὠνόμασε τριπλῆν χαράν της, τὸν ἀφῆκε ν' ἀποθέσῃ φίλημα ἐλαφρὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου της, τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ ἀνεχώρησεν.

Ὁ Βερτράνδος μείνας μόνος ἐβυθίσθη εἰς βαθὺ ρεμβασμὸν καὶ ὅταν μετά τινας ὥρας ἡ σύζυγός του ἐπιστρέψασα εὗρε τὸ ὑπνοδωμάτιον ἄνευ φωτός, ἔσχε μίαν πονηρὰν ἰδέαν. Α! κοιμᾶται, ἐσκέφθη, θέλω νὰ τὸν ἀφυπνίσω· καὶ φέρουσα εἰς τὰ χείλη της ἕνα ξύλινον παιδικὸν αὐλόν, ὃν κατὰ τύχην εἶχε κρατήσει ἐκ τῆς ἑορτῆς, ἔπαιξεν ἐν αὐτοσχέδιον σάλπισμα, σταματῶσα ὅπως κραυγάσῃ: Τιού, τιού, τιοὺ Βερτράνδε, ἔ! Τιού, τιού· ἐπλησίαζε δὲ πρὸς τὴν κλίνην, ἐνῷ ἡ θαλαμηπόλος ἵστατο πρὸ τῆς θύρας ἀναμένουσα νὰ ἐκδύσῃ τὴν κυρίαν της. Ἰδοῦσα τέλος, ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ἤκουεν, ἐψιθύρισεν: ἔχει βαρὺν τὸν ὕπνον καὶ ἀνάψασα κηρίον ἦλθε πλησίον τῆς κλίνης καὶ ἔρριψε πεπνιγμένην κραυγήν. Ὁ Βερτράνδος ἔκειτο ἐν τῇ κλίνῃ του νεκρός. Εἶχεν ἀπαγχονισθῆ διὰ τοῦ κορδονίου τοῦ κωδωνίσκου!! Ἡ ὄψις του ἦτο ἰόχρους καὶ ἀποτρόπαιος· οἱ ὑπηρέται, οἵτινες εἶχον σπεύσει εἰς τὴν κραυγὴν τῆς ἀγαπητῆς των κυρίας παρετήρουν ἔντρομοι.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης εἶχεν ἀφήσει ἐπιστολὴν ἐν ᾗ τῇ ἀφηγεῖτο τὸ μακρὸν μαρτύριόν του, τοὺς αὐξηθέντας φόβους του, τὰς βασάνους καὶ τὸν ἀπελπισμόν του ὡς ἀνθρώπου φοβουμένου, ἀσχήμου, ἀσθενοῦς, αἰσθανομένου, ὅτι ἦτο μοιραίως καταδικασμένος νὰ ἐγκαταλειφθῇ καὶ νὰ περιφρονηθῇ ὑφ' ἑνὸς πλάσματος ὡραίου, ὑγιοῦς καὶ θελκτικοῦ ὡς ἦτο αὐτή...

— Ὑποπτος δι' ἐμέ, ἐψιθύρισε, δι' ἐμέ, ἥτις τὸν ἐλάτρευον... ὑπῆρξα αἰτία τοῦ θανάτου, τοῦ προσφιλοῦς μοι Βερτράνδου! Ἐλιποθύμησεν· ὅταν δὲ συνῆλθεν ἐξήταζε καρτερικῶς μειδιῶσα τὰ πέριξ, ἔλαβεν ἀκολούθως τὸν ξύλινον αὐλόν, ὃν ἔφερεν εἰς τὰ χείλη της... Ἦτο παράφρων. Παρεφρόνησε πρὸ τοῦ διπλοῦ αὐτοῦ κτυπήματος, διότι ἠρέσκετο μὲν εἰς τὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς τέρψεις τοῦ βίου, πλὴν ἦτο τιμία, εὐγενής, ἀγαθὴ καὶ γενναία καρδία, ἠγάπα δὲ πολὺ τὸν Βερτράνδον της. Πόσον παραγνωρίζουσιν οἱ ζηλότυποι!!!...

Ἡ ἱστορία τῆς γυναικὸς τοῦ αὐλοῦ μὲ ἐνέβαλεν εἰς σκέψεις καὶ ἀναχωρῶν τοῦ κοιμητηρίου ἐσκεπτόμην πόσων κακῶν πρόξενος δύναται νὰ γείνῃ ἡ ζηλοτυπία, ἥτις εἶναι ἡ φοβερωτέρα γάγγραινα, ἐν τῶν φρικωδεστέρων παθῶν. Ὁ ζηλότυπος εἶναι νευροπαθής, ἀνήσυχος, φιλύποπτος καὶ οἱ διάφοροι συλλογισμοὶ τὸν καθιστῶσι βάνυσον. Ἐν λαθραῖον βλέμμα, μία φιλόφρων λέξις, ἐν χαρίεν μειδίαμα, εἰς ἁπλοῦς περίπατος, μία τυχαία συνάντησις, ἐξεταζόμενα ὑπὸ τοῦ ζηλοτυποῦντος οὕτω συνηνωμένα εἶναι μία ἀρκετὰ ἐπιβαρυντικὴ ἔνδειξις καὶ δύνανται νὰ

βυθίσωσιν αὐτὸν εἰς ἄβυσσον ἀπελπισμοῦ, ἐνῷ ἐξετάζων τις ταῦτα καλῶς καὶ κεχωρισμένως οὐδεμίαν εὑρίσκει σημασίαν.

Ὁ βίος τοῦ ζηλοτύπου εἶναι μαρτύριον, τὴν δὲ ζωὴν τοῦ ζηλοτυπουμένου καθιστᾷ τυραννικήν, καθότι εἶναι πρόθυμος πάντοτε διὰ νέας σκηνὰς ζηλοτυπίας, μομφάς, ὕβρεις, πολλάκις δάκρυα καὶ ἐν παροξυσμῷ δύναται νὰ φονεύσῃ ἢ νὰ φονευθῇ.

Ὦ! διενοούμην, οὐδέποτε θὰ γείνω ζηλότυπος!!!

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) **Ἀριστέα Α. Καλαμᾶ**

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ[1]

Μᾶς ἐξεντρόπιασεν! εἶναι ἡ φράσις, ἡ φερομένη κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἀνὰ τὰ στόματα τῶν ὁμογενῶν ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐν Βραΐλα, ἐν Γαλαζίῳ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι τῆς ρουμανικῆς Ἐπικρατείας. Εἶναι ἡ ἐν δυσὶ λέξεσιν ἐκδήλωσις τῆς χαρᾶς τῆς στενοχωρημένης καρδίας αὐτῶν ἐκ προηγουμένων ἀποτυχιῶν καὶ ἀπογοητεύσεων· εἶναι, τέλος, ἡ λακωνικὴ ἔκφρασις τοῦ λαοῦ, ἡ ὀλίγα λέγουσα καὶ πολλὰ σημαίνουσα.

Τῷ ὄντι, ἡ κυρία Παρασκευοπούλου μὲ τὸν ὑπ' αὐτὴν θίασον ἐξεντρόπιασε καὶ ἔβγαλεν ἀσπροπρόσωπον τὸν ἐν Ρουμανίᾳ διατρίβοντα Ἑλληνισμόν, ὅστ ς πρότερον εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ βλέπῃ συνεχῶς ἐρχομένας ἐνταῦθα ὁμάδας τυχαίων ἀνθρώπων, ἐπαγγελλομένων τὸν ἠθοποιόν, ἀλλ' οἵτινες, ἐστρατολογημένοι ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἐστερημένοι παντὸς φυσικοῦ καὶ ἐπικτήτου προσόντος ἀριστοτέχνου, διὰ πᾶν ἄλλο ἦσαν ἱκανοὶ ἢ διὰ τὸ ὁποῖον μετήρχοντο ἐπάγγελμα, ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν προσώπων, κάπως ὑποφερτῶν, τῶν ὁποίων ὅμως τὴν ἀξίαν ἐξεμηδένιζεν ἡ ἀνικανότης, ἡ ἀβελτερία καὶ ἡ ἀτασθαλία τῶν ἄλλων.

Ἡ κ. Παρασκευοπούλου ἐπέτυχε πληρέστατα. Ἐφάνη κατέχουσα τὸ δραματικὸν τάλαντον εἰς ὕψιστον βαθμόν· ἐτεκμηρίωσεν εὐρεῖαν σπουδὴν καὶ μεγάλην πεῖραν τοῦ οὗ μετέρχεται ἔργου. Ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ στάσις, αἱ κινήσεις, ἡ ἀπαγγελία της, ἔχουσί τι τὸ λαμπρόν, τὸ σπάνιον, τὸ γοητεῦον καὶ τὸ συγκινοῦν. Ἀνεδείχθη καθ' ὅλα ἀριστοτέχνις, μαγεύουσα καὶ συγκινοῦσα τὸ ἀκροατήριον εἰς ἀπίστευτον βαθμόν.

Προτίθεται ἡ κ. Παρασκευοπούλου, ὡς μανθάνω, νὰ μεταβῇ προσεχῶς εἰς τὴν Ἑσπερίαν. Τὴν ἀγαθὴν πρόθεσίν της ταύτην, τοῦ νὰ λάβῃ τὸ ἐπιχρύσωμα τῆς Εὐρώπης, ἐνίσχυσε μεγάλως τὸ ἐν Βραΐλᾳ καὶ ἐν Γαλαζίῳ φιλόπατρι ἑλληνικὸν κοινόν, προβὰν εἰς πολλὰς χρηματ. θυσίας ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ συστᾶσα ἐπιτροπὴ ἐσύναξε κατὰ τὴν εὐεργετικὴν παράστασιν αὐτῆς πλέον τῶν ἑπτακισχιλίων φράγκων ἐκ Βραΐλας καὶ Γαλαζίου, ἅτινα καὶ ἔμβασεν ἀμέσως δι' ἐμπορικῆς ἐπιταγῆς εἰς Ἀθήνας ἐπ' ὀνόματί της, διὰ νὰ τὰ εὕρῃ ἐκεῖ ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ· δύο δὲ φιλοπάτριδες ἑκατομμυριοῦχοι ἐν Βραΐλα ὑπέδειξαν ὅτι προθύμως θὰ ἀνελάμβανον τὰς δαπάνας τοῦ εἰς Εὐρώπην ταξειδίου της. Εὖγέ των! τῶν φιλοπατρίδων καὶ φιλοπροόδων ὁμογενῶν! Θεαρεστοτέραν καὶ ἐθνικωτέραν πρᾶξιν αὐτῆς δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ πράξωσιν ἄλλην! Εὖγέ των! χιλιάκις εὖγέ των!

Ἐξ ὅλων ὅμως αὐτῶν ἐν ἐγὼ παρατηρῶ, τὸ μᾶλλον εὐάρεστον καὶ τὸ μᾶλλον οὐσιῶδες. Τοῦτο δὲ εἶναι, ὅτι, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα, ἀποψυγὲν ἕνεκα τῆς διακοπῆς τῶν πολιτικῶν σχέσεων Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας, καὶ τῆς ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀνωμαλίας καὶ ἀστασίας, εἶχεν ἐξασθενήσει, αἴφνης ἡ γόησσα Ἑλληνίς, παρουσιασθεῖσα ὡς θεὸς ἀπὸ μηχανῆς εἰς τὸν κοινωνικόν μας ὁρίζοντα, τὸ ἀνερρίπισε τὸ αἴσθημα τοῦτο, καὶ τὸ διεθέρμανε Μᾶς ἐθεράπευσεν ἐν ἀκαρεῖ ἀπὸ τὴν κατέχουσάν μας βαθεῖαν μελαγχολίαν καὶ ἀπὸ ἓν εἶδος μαρασμοῦ, ὅστις μᾶς κατεβίβρωσκεν. Ἰδοὺ διατὶ τόσον ἐξετιμήθη καὶ ὑπεστηρίχθη ἡ κ. Παρασκευοπούλου παρὰ τοῦ ἐν Ρουμανίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ὅστις τὴν ἀπεθέωσε, καὶ εὐτυχίαν του θὰ ἐθεώρει, ἂν συχνότερον τὸν ἐπεσκέπτετο ἡ κ. Παρασκευοπούλου ἢ ἄλλη τις Ἑλληνὶς ἢ Ἕλλην, ὡς αὐτὴν ὅμως. Πολὺ δίκαιον εἶχον οἱ ἀρχαῖοι προγονοί μας, θεωροῦντες τὸ θέατρον ὡς τὸ μεγαλείτερον σχολεῖον τῆς κοινωνίας, ὅπερ διαμορφώνει τὰ ἤθη καὶ ἐμπνέει τὰ ὑψηλότερα καὶ εὐγενέστερα αἰσθήματα, καὶ κρατύνει καὶ ἀποκρυσταλλώνει αὐτὰ ὅπου ὑπάρχωσιν.

Ἐὰν ἡ ἀσθενὴς φωνή μου ἠδύνατο νὰ φθάσῃ καὶ νὰ πλήξῃ τὰ ὦτα τῶν ἑκατομμυριούχων τῆς Βραΐλας καὶ τοῦ Γαλαζίου καὶ ἀκουσθῇ παρ' αὐτῶν εὐμενῶς, θὰ ἐφώνουν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων μου: βοηθήσατε χρηματικῶς τὴν κυρίαν Παρασκευοπούλου καὶ πᾶσαν ἄλλην ἢ καὶ πάντα ἄλλον, ὡς αὐτήν, ἵνα τελειοποιηθῇ καὶ ἀποβῇ ἐξοχότης εἰς τὸ εἶδός της, ἐπαναφέρουσα τοὺς εὐκλεεῖς ἐκείνους χρόνους εἰς τὴν τλήμονα ἡμῶν πατρίδα!

Δὲν χρειάζονται πλέον ἀπαστράπτοντα κτίρια ἐν Ἑλλάδι· εἶναι τοιαῦτα πολλὰ καὶ περισσὰ μάλιστα· ἀλλ' ἄνθρωποι λάμποντες κατὰ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν καὶ φωτίζοντες διὰ τῆς αἴγλης τῶν διανοητικῶν καὶ ψυχικῶν ἀρετῶν των τοὺς συμπολίτας των καὶ τοὺς ὁμοεθνεῖς των. Ὅπου εὑρίσκεται τὸ τάλαντον, ὅπερ ἐδώρησεν ἡ φύσις, βοηθήσατέ το, ὑποστηρίξατέ το, διὰ νὰ ἀναφανῇ καὶ καταστῇ χρήσιμον εἰς τοὺς ἄλλους, δοξάζον συγχρόνως καὶ τὴν φυλήν, εἰς ἣν ἀνήκει. Ἡ κ. Παρασκευοπούλου ἀπεδείχθη ὅτι ἔχει προικισθῆ ἀρθόνως ὑπὸ τῆς φύσεως μὲ τὸ σπάνιον προσὸν τῆς καλλιτέχνιδος· ἔχει ἰδιοφυῆ τεραστίαν, καὶ ἂν μόνη, διὰ τῆς ἰδιοφυΐας της, κατώρθωσεν ὡς αὐτοδίδακτος νὰ φθάσῃ ὅπου ἔφθασε, φαντασθῆτε τί ἔξοχον πρόσωπον δύναται ν'ἀποβῇ, ἂν εἰς τὴν ἰδίαν μάθησιν προσθέσῃ καὶ τὰς γνώσεις, ὅσας αἰῶνες ὅλοι εἰργάσθησαν καὶ πνεύματα ἄλλα ἐπίσης ἔκτακτα ἐμόχθησαν, ἵνα ἀποθησαυρίσωσι καὶ παραδώσωσιν ἑτοίμους εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Εἶπον καὶ ἐλάλησα κατὰ καθῆκον, οἱ δὲ ἀρμόδιοι καὶ οἱ δυνάμενοι ἃς πράξωσι τὸ ἐπ' αὐτοῖς. Ἐὰν εἶχον χρήματα περισσὰ ἐγώ, προθύμως θὰ ἠρχόμην ἀρωγός· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν διαθέτω τοιαῦτα. Μόνον τὰς ὀλίγας ἀνωτέρω λέξεις ἠδυνάμην νὰ διαθέσω καὶ τὰς διέθεσα εὐχαρίστως, οὐχὶ βεβαίως πρὸς τὴν κ. Παρασκευοπούλου προσωπικῶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν κ. Παρασκευοπούλου ἐθνικῶς, τουτέστι πρὸς τὴν Ἑλληνίδα, τὴν ἔχουσαν καλὸν παρὸν καὶ ὑποσχομένην ἄριστον μέλλον, καὶ δυναμένην ὡς τοιαύτην νὰ τιμήσῃ τὸ ὅπερ φέρει ἑλληνικὸν ὄνομα παρά τε τοῖς ὁμοφύλοις καὶ τοῖς ξενοις.

Μεγάλως θὰ ἔχαιρον, ἐὰν ἡ ἀσθενὴς φωνή μου εὕρισκεν ἠχὼ ἐκεῖ ὅπου πρέπει. Κρυρία δὲ ἐλπὶς μοὶ λέγει, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ πλούσιοι ὁμογενεῖς σκεπτόμενοι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐν Ρουμανίᾳ **Παρνασία.**

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΜΕΓΑΡΑ

Γ'

Οὐδεμία σύγχρονος πανηγυρικὴ πομπή, ὅσον πολυάριθμος καὶ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἂν ἦτο, οὐδεὶς χορὸς μουσικὸς ὅσον ἁρμονικὰς καὶ ἂν ἀνέπεμπεν ᾠδὰς καὶ ὕμνους ἠδύνατο νὰ συγκινήσῃ τὴν ὑπὸ μυρίων ἀναμνήσεων κατακλυζομένην ψυχήν μας, ὅσον ἡ μυστηριώδης σιγή, ἡ πλανωμένη ἀνὰ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Δήμητρος. Χωρὶς νὰ βλέπωμεν ἐνταῦθα οὔτε ὑψικορύφους κυπαρίσσους, ἀλλ' οὔτε μνημεῖα ἐπιτίμβια ἠσθανόμεθα τὴν καρδίαν συσφιγγομένην, ὡσεὶ εὑρισκόμεθα εἰς μέγα κοιμητήριον. Κοιμητήριον ἐνῷ ἐτάφη μετὰ γενεᾶς ἀθανάτων ἀνθρώπων καὶ ὁλόκληρος γενεὰ θεῶν. Κοιμητήριον ἐκπροσωπεῦσαν ἐν ταῖς ἐν αὐτῷ τελουμέναις ἄλλοτε ἀλληγορικαῖς ἑορταῖς τὴν κατ' ἐξοχὴν ἰδέαν τῆς ἀναγεννήσεως, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤδη ἐπὶ εἴκοσι περίπου αἰῶνας βασιλεύει ὁ θάνατος καὶ ἡ ἐρήμωσις.

Τὴν μελαγχολικὴν ἀπόπνοιαν τοῦ συννεφώδους οὐρανοῦ διασκεδάζει ὁ αἴφνης ἀναφανεὶς ἥλιος, ὅστις περιβάλλει μὲ τὴ λευκὴν καὶ ἀκτινοβόλον ἀνταύγειάν του ὅλον τὸν ὑπὸ τῶν ἐρειπίων κατακλυζόμενον χῶρον, ὡς καὶ τὴν μακρὰν χλοερὰν ἔκτασιν τῆς πεδιάδος τῆς Ἐλευσῖνος. Μικροὶ γυμνόποδες ἐλευσίνιοι ἀγυιόπαιδες τρέχουσιν ὀπίσω μας προσφέροντες μικροσκοπικὰ πύλινα ἀγγεῖα τῆς συγχρόνου κεραμευτικῆς, ὡς δῆθεν ἀρχαῖα, τὸν ἀρχαιοκάπηλον καὶ αὐτὰ ἀπὸ τῆς νηπιακῆς των ἡλικίας ἐξασκούμενα νὰ μετέρχωνται. Σύ, σύ, ἐπανελάμβανον ψιθυρίζοντα μεταξὺ τῶν ὀδόντων των, τίς οἶδε τί ἐννοοῦντα διὰ τῆς λέξεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἀλβανικήν των διάλεκτον. Καὶ πηδῶσιν ἀπὸ λίθου εἰς λίθον ὡς αἱ αἶγες μετὰ τῶν ὁποίων ἡμέραν καὶ νύκτα συναγελάζονται, ἐνῷ κορασίδες μικραί, ποιητικώτεραι τῶν ἀρρένων, συλλέγουν ἀγροτικὰ ἀνθύλλια, τὰ ὁποῖα μᾶς προσφέρουν εὐσχήμως, ἐξαιτούμεναι τὴν πεντάλεπτον ἢ δεκάλεπτον συνδρομήν μας.

Κατερχόμεθα ἀπὸ τοῦ ὑπερκειμένου τῶν ἐρειπίων τοῦ ναοῦ ὑψώματος καὶ διὰ μικρᾶς ἀτραποῦ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ἡγιασμένον τῶν μυστηρίων χῶρον, ἐκεῖ ὅπου ἐπιβάλλουσα καὶ μεγαλοπρεπὴς ἠκούετο ἄλλοτε ἡ φωνὴ τῶν ἱεροφαντῶν, ἐκεῖ ὅπου ὅ,τι ἐκλεκτὸν ἠρίθμει ἄλλοτε ἡ Ἑλλάς, συνήρχετο πρὸς τελετὴν καὶ πανηγυρισμὸν τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων.

Καὶ ἐνῷ παρακολουθοῦμεν τὴν παρὰ συνεκδραμόντος σοφοῦ ἐπιστήμονος ἱστορικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν ἀνάπτυξιν καὶ μελέτην τοῦ ἱεροῦ χώρου, ἡ φαντασία ἀκουσίως μᾶς ἀποπλανᾷ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ φαίνονται ζητοῦντες ποῦ ἄρα νὰ ἔκειτο ἡ ἀγροτικὴ οἰκία τοῦ πλουσίου δᾳδούχου Ἱππονίκου, εἰς ἣν κατέλυσεν ἡ Ἀσπασία μετὰ τοῦ Περικλέους, καθ'ἣν ἐποχὴν ἐπεσκέφθηταν τὴν Ἐλευσῖνα, ἵνα μετάσχωσι τῶν ἑορτῶν.

Καὶ τὴν ἔπαυλιν μὲν τοῦ Ἱππονίκου δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις ποῦ κἂν ἔκειτο αὕτη, τὰ ἐρείπια ὅμως τοῦ νέου ναοῦ τῆς Δήμητρος, τὸν ὁποῖον κατ' εἰσήγησιν τοῦ Περικλέους ᾠκοδόμησεν ἐνταῦθα ὁ μέγας Ἰκτῖνος, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἀνεύρῃ τις καὶ ἐκ τοῦ μᾶλλον τεχνικοῦ καὶ ἐπιμεμελημένου τοῦ ρυθμοῦ τῶν σῳζομένων κιονοκράνων καὶ στήλων καὶ ἐκ τῶν πολυτίμων μαρμάρων καὶ ἐκ τῶν ἐνεπιγράφων πλακῶν.

Ἐδῶ λοιπὸν τὸ καλὸν μᾶλλον ἢ τὸ μυστηριῶδες καὶ σκοτεινὸν στέργουσα ἡ Ἀσπασία διηύθυνε πρῶτον τὰ βήματά της, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο περιερχομένη μετὰ τοῦ Περικλέους ἔβαλλε κατὰ τῶν σκοτεινῶν μυστηρίων τῆς Δήμητρος τὰ ὀξύτατα βέλη τοῦ δηκτικοῦ καὶ εὐτραπέλου πνεύματός της. Δὲν ἀγαπῶ τὸ σκότος, ἔλεγεν ἡ γόησσα τῆς Μιλήτου σειρήν, ἀλλ' οὔτε τὰς δεισιδαιμονίας ἃς ἐμβάλλει εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀμαθῶν καὶ δειλῶν. Τοιοῦτοι μῦθοι ἐμπνέουσιν εἰς τὸν λαὸν αἰσθήματα πάντοτε ἀμφίβολα, προσθετεν ἡ ἐλευθερόφρων καὶ ἀνεξίθρησκος σύντροφος τοῦ πρώτου καὶ ἀρίστου τῶν Ἑλλήνων ἀρχόντων.

Ἀλλ' ὁ Περικλῆς, ὅστις πάντων τῶν σκέψεων καὶ διανοημάτων του ἐπεθύμει νὰ γίνεται κοινωνὸς καὶ ἡ Ἀσπασία, ὁ Περικλῆς ὁ πρῶτος ἴσως ἐκ των ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος, ὅστις ἐνόει καὶ ἀνεγνώριζε τὴν ἐν πᾶσι ἰσότητα τῶν δύο φύλων ἐπέμενεν ἵνα καὶ τὴν Ἀσπασίαν μυήσῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐλευσῖνος, δοὺς μίαν περισσότερον ἀφορμὴν ἐναντίον του τῶν ἀμ·ιλίκτων καὶ ἀσπόνδων καὶ αὐτῆς καὶ ἐκείνου διωκτῶν.

Καὶ τὴν ἐφαντάσθημεν πρὸς στιγμὴν μὲ τὸν μακρὸν πέπλον της καὶ τὴν πολυτελῆ ἀμφίεσιν καὶ τὸ εὔκαμπτον καὶ ἐπίχαρι παράστημα ἰσταμένην περιέργως καὶ ἀκολουθοῦσαν διὰ τῶν βλεμμάτων τὴν ἐξ Ἀθηνῶν πορευομένην πομπήν, ἧς ἄρχων βασιλεὺς ἦτο τότε ὁ σύζυγος τῆς Τελεσίππης τῆς πρώτης γυναικὸς τοῦ Περικλέους, ἥτις ὡς βασίλισσα μετεῖχε τῆς πομπῆς καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἑορτῆς. Καὶ ἐννοοῦμεν τὴν πικρὰν δρι-

ΑΝΝΑ ΚΑΙ ΦΡΙΤΣ

Κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν τὴν κεφαλήν της, ὡσεὶ ἵνα συγκρατήσῃ τὸν κλονούμενον ἐγκέφαλόν της ἐνῷ παρετήρει ἐκτὸς τὸ ταχύτατα προχωροῦν σκότος καὶ σκεφθεῖσα· «Ὄχι, ὄχι τώρα» εἶπεν ἀμόλις θὰ ἔχω καιρὸν νὰ φθάσω εἰς τὴν χαράδραν πρὶν ἐπέλθῃ καθ' ὁλοκληρίαν ἡ νύξ, καὶ τότε ἐὰν ἐχανόμην, θὰ ἐλύπουν τὸν Φρίτς. Ὄχι, θὰ ἀναχωρήσω μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ θὰ λάβω μετ' ἐμοῦ τροφὴν δι' ἐκεῖνον. Αὐτὸ θὰ εἶναι φρόνιμον».

καὶ ὁ Φρὶτς ἀγαπᾷ νὰ μὲ βλέπῃ φρόνιμον».

Οὕτω οἱ φόβοι τῆς μητρὸς ἐμετριάσθησαν κἄπως.

— Ναὶ τέκνον μου, εἶπε, ἀνάμεινον μέχρι τῆς πρωΐας· τότε ἀναμφιβόλως θὰ λάβωμεν εἰδήσεις τοῦ Φρίτς. Ἐὰν ὁ ἄνεμος προμηνύῃ θύελλαν, θὰ κοιμηθῇ εἰς Μαϊενφελτ ἀπόψε, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ καλοῦ φίλου μας τοῦ οἰνοπαραγωγοῦ, ὡς πολλάκις ἔπραξε μέχρι τοῦδε. Ὁ Φρὶτς μας γνωρίζει τόσον καλὰ τοὺς καιρούς, ὥστε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξέλθῃ ἀπερισκέπτως εἰς τὴν ὁδόν: μολαταῦτα δὲν θὰ κλείσωμεν τὰς θυρίδας, διότι ὅτε ἐπιστρέφει ἀργά, τοῦ ἀρέσει νὰ βλέπῃ τὸ φῶς φέγγον ἀπὸ μακρὰν—πολλάκις μοῦ τὸ εἶπεν αὐτό. Κατόπιν ἡ γραῖα ἔθεσε μετὰ προσοχῆς τὸν μικρὸν λαμπτῆρα εἰς τὸ γεῖσον τῆς θυρίδος, ὅπου πνοαὶ ἀνέμου, ἐφύσων τὸ φῶς ἔτι ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν παρὰ τὴν ἑστίαν θέσιν της, λέγουσα ὡς ἀνελάμβανε τὸ πλέγμα της, «θὰ τελειώσω τὸν χειτῶνά του ἐνῷ τὸν ἀναμένω».

Καὶ κἄποτε, παρετήρει ἄνω τῶν κερατίνων διόπτρων της τὴν Ἄνναν κινουμένην ἀνησύχως, μέχρις ὅτου καθεσθεῖσα καὶ αὕτη παρὰ τὸ παράθυρον, ἔμεινε παρατηροῦσα τὰ ὄρη τοῦ Μαϊενφελτ. Μόνον ἡ τέφρα πίπτουσα ἐν τῇ ἑστίᾳ διέκοπτε τὴν σιγήν· οὐδὲ βῆμα ἠκούετο ἐκτός. Τέλος, οὐδόλως γνωρίζουσα ἐπὶ πόσον εἶχε μείνει οὕτω ἀῤῥημένη ἡ Ἄννα ἠσθάνθη ῥῖγος, καὶ στραφεῖσα πρὸς τὴν μητέρα της εἶπε.

«Μῆτερ, κρυώνω». Ἀλλὰ τὸ πλέγμα τῆς γραίας εἶχε πέσει ἀπὸ τῶν χειρῶν της καὶ ἔκειτο παρὰ τοὺς πόδας της. Ἐπειδὴ κατεπονήθη ἐκ τῆς ἐργασίας τῆς ἡμέρας ὁ ὕπνος τὴν κατέλαβεν οὕτως ὥστε καὶ τὸ τέκνον της ἐλησμόνησεν ἐπ' ὀλίγον. Οἱ ὀδόντες τῆς Ἄννης ἐκτύπων ὡς αὕτη ἐσύρθη παρὰ τὴν μητέρα της ὅπως θερμανθῇ· αἱ χεῖρές της ἔτρεμον ἐνῷ ἵστατο παρὰ τὴν ἑστίαν καὶ παρετήρει τοὺς σπινθῆρας σβενυμένους, ἀνέμενεν, ἀνέμενε· τὰ πάντα τῇ ἐφαίνοντο ὅτι ἔπαλλον ὡς ἡ καρδία της. Οἱ δεῖκται τοῦ ὁλλανδικοῦ ὡρολογίου, ὡσεὶ ὁδηγούμενοι ὑπὸ σκληρᾶς ἀδιαφορίας, ἠρνοῦντο νὰ βιασθῶσιν.

«Ὅσον μακρὰ καὶ ἐὰν εἶναι ἡ ἡμέρα, ἐπὶ τέλους θὰ σημάνῃ ὁ ἑσπερινός». Ὁ Φρὶτς πολλάκις τῇ εἶχεν εἴπει ὅτι ὁ χωρισμὸς ὀλίγων ἑβδομάδων τῇ παρεῖχε αἰτίαν διὰ δάκρυα. Τώρα ἐπανέλαβε τὰς λέξεις, ἀλλ' αὗται εἶχον χάσει τὴν σημασίαν των· πραγματικὴ θλῖψις τὴν εἶχε πλησιάσει οὕτως, ὥστε οὐδὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ὑπεραπάνω αὐτῆς.

Τὸ ψυχος τῆς αὐγῆς εἰσήρχετο εἰς τὸ ἄνευ πυρὸς δωμάτιον καὶ τὰ φύλλα ἤρξαντο κινούμενα ἐκτὸς ὑπὸ τοῦ πνέοντος ἀνέμου.

Ἡ Ἄννα ἔσυρεν ἐλαφρὰ τὴν χεῖρά της ἐκ τοῦ γόνατος τῆς μητρός της καὶ ἀσπασθεῖσα τὴν τραχεῖαν χεῖρα αὐτῆς πρὶν τὴν καλύψῃ φιλοστόργως διὰ μαλλίνου τινὸς καλύμματος ἐσύρθη πρὸς τὴν θύραν. Ὑπῆρχεν ἤδη ἀρκετὸν φῶς ὅπως ἀναλάβῃ ὀλίγην ἐλπίδα, καὶ περισφίγγουσα τὸ μέγα ἐπανωφόριόν της ἀφῆκε τὴν οἰκίαν της.

Ἡ σιγηλὴ ἠὼς ὑπεχώρει εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὅταν ἡ Ἄννα ἀφίνουσα ὀπίσω τὸ χωρίον ἤρξατο σταθερῶς νὰ ἀνέρχηται τὴν ἑλικοειδῆ ἀτραπὸν τοῦ ὄρους. Εἰς τὰς προφυλαγμένας κλιτύας ἀκόμη εὑρίσκοντο κρόκοι τινὲς μὲ τὴν ὡς ὠχροῦ ἀμεθύστου χροιὰν τῶν. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες εὑρίσκοντο ἤδη εἰς ἔργον κόπτοντες χόρτον καὶ συσσωρεύοντες αὐτὸν πρὸς χρῆσιν κατὰ τὸν χειμῶνα, ὅστις μολονότι ἀργά, ἐν τούτοις ἐπλησίαζε· πάντες ἐξηκολούθουν τὸ ἔργον των, χωρὶς νὰ παρατηρήσωσι τὴν τεθλιμμένην Ἄνναν.

μύτητα τῶν ἀνταλλαγέντων βλεμμάτων καὶ τὴν μανίαν τῆς ἐγκαταλειφθείσης, χάριν τῆς Μιλησίας, Τελεσίππης, καὶ τὰς σκευωρίας ἃς αὕτη ἐξύφανε μετὰ τῶν ἱερέων ἐναντίον τῆς ὡραίας καὶ μεγαλοφυοῦς ἀντιζήλου της.

Καὶ μᾶς φαίνεται ὅτι τὴν ἀκούομεν, ἀψηφοῦσαν τὸν ἐπαπειλοῦντα αὐτὴν κίνδυνον, νὰ ἀνακράζῃ πρὸς τοὺς μεμψιμοιροῦντας διὰ τὴν μύησίν της εἰς τὰ μυστήρια : «Παρανόμως εἰσῆλθον εἰς τὰ μυστήρια τῆς Ἐλευσῖνος, λέγετε; Ἀλλὰ μὴ εἶσθε μικρολόγοι, ἄνδρες Ἀθηναῖοι ! Μὴ πείθεσθε εὐκόλως εἰς τοὺς λόγους καὶ τὰ νεύματα ἐκείνων, οἵτινες τὸ μὲν φῶς μισοῦσι, στέργουσι δὲ τὸ σκότος. Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τιμᾶτε τοσοῦτον τὸ σκυθρωπὸν ζεῦγος τῶν θεῶν τῆς Ἐλευσῖνος καὶ μὴ ἀμνημονῆτε τῆς πατρίου Παλλάδος Ἀθηνᾶς, τῆς φαεινῆς θεοῦ, τῆς ἀληθινῆς καὶ σεμνῆς πολιάδος τῆς χώρας καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἧς τὸ ἄγαλμα ἐν ἱλαρᾷ λαμπρότητι ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὑψοῦται ἀποσοβοῦν τὰ τοῦ σκότους λοχεύματα».

ΒΙΒΛΙΑ

Ἀπομνημονεύματα Α. Ρ. Ραγκαβῆ. Τόμος Β'. Ἐξεδόθη παρὰ τοῦ βιβλιοπωλείου τῆς Ἑστίας ὁ Β' τόμος τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ. Ἐν αὐτῷ συνεχίζεται πιστότατα ἡ ἱστορία τῶν πρώτων χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως μετὰ τῆς ἰδιαζούσης εἰς τὸν χαριτολόγον συγγραφέα χάριτος καὶ εὐφυΐας. Ὅστις θέλει νὰ ἴδῃ πλήρη εἰκόνα τοῦ βίου τῶν Ἀθηνῶν τῶν πρώτων δεκαετηρίδων τοῦ αἰῶνος, καθ' ἃς αἱ κυρίαι ἐλλείψει ἁμαξῶν ἔβαινον μὲ ἐσθῆτας ἐξώμους χοροῦ ἐπὶ ὄνων εἰς τὰς τότε χορευτικὰς ἑσπερίδας ἢ πεζαὶ φέρουσαι ὑποθήματα τῶν συζύγων των ὑπὸ τὰ μετάξινα ἰδικά των, ἐν γένει δὲ τὴν τε πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ βίου, ἃς προμηθευθῇ τὸ ὡραῖον ἔργον τῶν Ἀπομνημονευμάτων σοφοῦ καὶ πολυμαθεστάτου ἀνδρός, οἷος ὑπῆρξεν ὁ Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς.

Ὁ Δαίμων τοῦ Λερμοντώφ. Τὸ θαυμάσιον ποίημα τοῦ Λερμοντώφ, τὸ ὡραιότατον ἴσως καὶ ἐπιβλητικώτατον προϊὸν τῶν μουσῶν τοῦ Βορρᾶ, ὅτερ ἐν θρησκευτικῇ προσοχῇ ἠκούσθη ὑπὸ τοῦ πολυπληθεστάτου ἀκροατηρίου τοῦ «Παρνασσοῦ» ἀπαγγελλόμενον ὑπὸ τοῦ ἀριστοτέχνου μεταφραστοῦ αὐτοῦ κ. Π. Ἀξιώτου, δημοσιευθὲν ἤδη φιλοκάλως, παρεδόθη εἰς τὸ κοινόν.

Καὶ εἶναι ἐκ τῶν σπανιωτάτων φιλολογικῶν ἀποκτημάτων τὸ ἔργον τοῦτο δαιμονίου ἀληθῶς ποιητοῦ καὶ ἐμπνευσμένου ἐπίσης μεταφραστοῦ. Ἀποδίδει εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας του τὰς θαυμασιωτέρας τῶν εἰκόνων καὶ ἰδεῶν, ἃς ποιητικὴ φαντασία μετὰ τέχνης ἐν τῇ τελειοτάτῃ τῶν ἐκφράσεών της δύναται νὰ ἀποδώσῃ. Ἡ μετάφρασις εἰς στίχους λαξευτούς, εἰς στίχους ἀποδίδοντες ἐν ἑλληνικῇ γραφικῇ καὶ χαριεστάτῃ μορφῇ ὅλον τὸ κάλλος τοῦ πρωτοτύπου, καθιστᾷ τὸ ἔργον σχεδὸν τελειότερον.

Λουτρὰ Κυλλήνης. Εἰς τομίδιον πλῆρες ἐξεδόθη παρὰ τῆς ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Π.Α.Π. μελέτη τοῦ ἰατροῦ κ. Βασιλείου Πατρικίου περὶ τῆς ἰαματικῆς δυνάμεως τῶν ἐν Κυλλήνῃ μεταλλικῶν θειούχων ὑδάτων. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχει λεπτομερὴς περιγραφὴ πάντων τῶν παρ' ἡμῖν χημικῶν ἀναλύσεων τῶν διασημοτέρων Ἑλλήνων καὶ ξένων χημικῶν ὡς καὶ τῶν ἐπιφανεστέρων καθηγητῶν τῆς ἰατρικῆς.

Ἐπὶ πλέον τὰ ὑπὸ τῆς ἑταιρίας ἱδρυθέντα ἐν Κυλλήνῃ ξενοδοχεῖα καὶ θεραπευτικὰ ἐνδιαιτήματα ἁμιλλῶνται πρὸς τὰ τελειότερα τῶν Εὐρωπαϊκῶν, παρέχοντα πᾶσαν ἀνάπαυσιν καὶ εὐμάρειαν καὶ πάντα τὰ θεραπευτικὰ μέσα εἰς τοὺς ἐκεῖ μεταβαίνοντας.

Δύο ἀνέκδοτοι συμβουλευτικαὶ ἐπιστολαί. Παρὰ τοῦ κ. Ν. Ἀναστασίου ἐξεδόθησαν δύο ἐπιστολαὶ πατρὸς πρὸς υἱόν, αἵτινες δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ὑπόδειγμα συμβουλευτικῆς πρὸς πάντα πατέρα.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΟΜΙΛΟΥ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ

Ὡραιοτάτη ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ὑπῆρξε καὶ ἡ χθεσινὴ συναυλία τῶν Φιλομούσων μὲ ἐπισφράγισιν τὰς ὡραίας Scènes Alsaciennes, τὰς ἐκτελεσθείσας μετὰ τόσης τέχνης ὑπὸ τῆς Ὀρχήστρας.

Καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς δυωδίας τοῦ Ρουΐ—Βλὰς παρὰ τῶν κ. κ. Ἱεροπούλου καὶ Ροδίου ὡς καὶ τὰ ὡραῖα ἀσμάτια τοῦ κ. Ρὼκ κατέθελξαν καὶ πάλιν τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖον ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς συναυλίας ταύτης τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

Ἡ γνωστὴ καὶ δημοφιλεστάτη διευθύντρια τοῦ ἐν Ἀθήναις μυροπωλείου κ. Κλάρα Στίνη ἀναχωρεῖ κατ' αὐτὰς εἰς Παρισίους πρὸς πλουτισμὸν τοῦ καταστήματός της.

Ἀναλαμβάνει προθύμως πᾶσαν παραγγελίαν παρὰ πελατίδων της καὶ μὴ διὰ πᾶν προτιμώμενον ἄρωμα ἢ πᾶσαν σκευασίαν ἐξωραϊντικὴν τοῦ δέρματος, ἢ σάπωνας καὶ ὀριζοκόνεις καὶ ἐν γένει παντὸς ἀναγομένου εἰς τὰ ἀπόρρητα τοῦ κομμωτηρίου πάσης φιλοκάλου γυναικός.

Αἱ βουλόμεναι νὰ ἀναθέσωσι παραγγελίαν των πρὸς τὴν κ. Κλάραν Στίνη, ἔκ τε τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἃς ἀπευθυνθῶσι κατ' εὐθεῖαν ἢ δι' ἐπιστολῆς των πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἑξῆς διεύθυνσιν.

Κλάραν Στίνη

Ἀθήνας

Ὁδὸς Ἑρμοῦ. Κομμωτήριον Στοὰ

Ὑπεράνω τῶν ἐρυθρῶν κλιτύων μετεωροῦντο τὰ χιονεσκεπῆ ὄρη ὧν αἱ κορυφαὶ ἐκρύπτοντο ἐντὸς ἀκτινοβολοῦντος ἀργυροῦ νέφους. Ὁ χείμαρρος μακρὰν ἐπὶ τῶν ὀρέων, ἐφαίνετο ὡς ἀκίνητον λευκὸν νῆμα. Κάποτε ἠκούοντο ἠχοῦντες οἱ κωδωνίσκοι τολμηρῶν τινων ἀγελάδων, ὡς αὗται ἀνερριχῶντο τοὺς ἀποτόμους βράχους πρὸς εὕρεσιν χόρτου, ὅστις προφανῶς δὲν ἦτο καλλίτερος τοῦ εὑρισκομένου εἰς τὴν ὁμαλὴν καὶ πλέον συνεπῆ μὲ τὴν φύσιν των πεδιάδα. Πιθανὸν ὡς οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶχον καὶ αὐταὶ τοὺς λόγους των, καὶ προετίμων τὴν ὑψηλὴν θέσιν, μολονότι αὕτη περιέχει κινδύνους καὶ δὲν παρέχει καλλιτέραν τροφήν· τίς οἶδε ; Ὡς ἡ ἡμέρα παρήρχετο, καὶ ἡ χιὼν τῶν μακρὰν κειμένων ὀρέων ἀντενάκλα τὸν μεταμεσημβρινὸν ἥλιον, οἱ φιλόπονοι ἐργάται ἀφήνοντες τὸ ἔργον των ἐλάμβανον τὴν πρὸς τὸν οἶκον ἄγουσαν. Πάντες μετὰ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας εὕρισκον οἶκον θερμὸν καὶ ἡσυχίαν· μόνον ἡ Ἄννα οὐδόλως ἔστη. Ἐξηκολούθησεν ἐπὶ ὥρας νὰ ἀνέρχηται καὶ κατέρχηται ὅρη, μέχρις ὅτου ἀπαντήσασα εἰς τὴν ὁδὸν ὑψούμενον σταυρὸν μετὰ τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐκάθισε.

Ἡ ἡμέρα εἶχε παρέλθει· ὁ ἥλιος πρὸ πολλοῦ εἶχε δύσει· καὶ ἡ σελήνη δὲν ἐφώτιζε. Εἰς τὸν οὐρανὸν ὑπῆρχεν ἀκριβῶς τόσον μόνον φῶς ὥστε νὰ δύναται νὰ βλέπῃ τὰ μελανὰ νέφη ἀπελαυνόμενα, ὡσεὶ μοῖρα ἀνοικτίρμων τὰ κατεδίωκε. Ἅπασα ἡ φύσις ἐφαίνετο ὠργισμένη.

Ἡ Ἄννα ἐπλησίαζε τὴν χώραν τῆς ἀτήκτου χιόνος.

Αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ αἱ περιστοιχίζουσαι τὸ Μάϊενφελτ ἐγνώριζον τὸ μυστικὸν ὅπερ αὕτη ἦλθε ὅπως λύσῃ· ἡ τύχη τοῦ Φρὶτς καὶ ἡ ἰδική της εὑρίσκοντο ἐσφραγισμέναι εἰς τὰς κορυφάς των. Ἡ Ἄννα τὰς προσέβλεψεν ἀλλ' ἐκεῖναι ἦσαν ἀνοικτίρμονες ἐν τῇ ἀσπίλῳ λευκότητί των. Στραφεῖσα τότε ἠτένισεν ἱκετευτικῶς τὸν Ἐσταυρωμένον καὶ δάκρυα τὸ πρῶτον ἤδη ἔτηξαν τὴν παγετώδη θλῖψίν της. Καταπονηθεῖσα ὑπὸ φοβεροῦ καὶ σιωπηλοῦ πόνου, ἔκλινε τὴν κεκμηκυῖαν κεφαλήν της ἐπὶ τοῦ στήθους της· τὰ νέφη ἔσπευδον ὑπεράνω, ἀδιαφοροῦντα ὡς ἡ γῆ διὰ τὰς ἀνθρωπίνας ταλαιπωρίας. Τῆς Ἄννης οἱ πόδες ἐδυθίσθησαν ἐν τῇ χιόνι, καὶ αὕτη ἐλησμόνησε καὶ χρόνον καὶ λύπην ἐν τῷ ὕπνῳ.

Ἀφυπνίσθη περισφίγγουσα τὸ ἐπανωφόριόν της, καὶ ὀνειρευομένη τὸν οἶκόν της πρὶν ἀκόμη εἰσέλθῃ ἡ θλῖψις, καὶ τὸν Φρὶτς πλησίον τῆς παίζοντα μὲ τοὺς πλοκάμους της, ὡς ἐσυνείθιζε. Ἐνῷ δὲ ἤγειρε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν κεφαλήν της, ἡ αἰχμὴ τοῦ βέλους διετρύπησε τὸν δάκτυλόν της ἀνοίγουσα οὕτω τοὺς καταρράκτας τῆς μνήμης της. Ἐρρίγησεν, ἔστρεψε πέριξ της ὡσεὶ ζητοῦσα ἐνεδρεύοντα ἐχθρόν, καὶ ἐγερθεῖσα ὁρμητικῶς ἤρξατο καὶ πάλιν ἐσπευσμένως τὴν πορείαν της. Δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη διατί καὶ ποῦ πορεύεται, ἀλλ' ἁπλῶς ὅτι ἡ εἰς τὸν Φρὶτς ἄγουσα ἔκειτο πάντοτε ἐμπρός. Τὸ πλεῖστον μέρος τῆς νυκτὸς εἶχε παρέλθει· ὄπισθέν της ἔκειτο τὸ δάσος τῶν ἐλατῶν : Ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς οἱ χιονοσκεπεῖς παγετοί, ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης τὸ ὅριον τῆς ἀτραποῦ, ὁ φοβερὸς κρημνὸς περὶ τοῦ βάθους τοῦ ὁποίου οὔτε μὲ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας δὲν ἠδύνατο τις νὰ βαίνῃ καὶ ἐν ᾧ ὁ ὠργισμένος χείμαρρος ὁρμητικῶς ἔρρεε.

Ἡ Ἄννα προυχώρησε παραπαίουσα.

Ἡ ἀπελπισία τὴν κατέλαβε δια τῆς σιδηρᾶς χειρός της. Μεταξὺ χιόνος καὶ σκότους ἀσκόπως ἐπλανᾶτο. Κατ' ἀρχὰς ἔκραζε τὸ ὄνομα τοῦ Φρὶτς· ἀλλὰ τρομάζουσα ἔλεκα τῆς σιγῆς ἥτις ὑπεδέχετο τὰς κραυγάς της, ἤρξατο νὰ ἕρπῃ ὡσεὶ φοβουμένη καὶ αὐτὰ τὰ ἐλαφρὰ βήματά της.

Σκοτεινόν τι πρᾶγμα ἠγείρετο μέσον τῆς χιόνος ἐμπρός της, μέγας τις βράχος.

Ναρκωθεῖσα ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης, μὲ τὴν καρδίαν συνεσφιγμένην ἐκ τῆς λύπης ἡ Ἄννα ἔπεσεν ἀθορύβως παρ' αὐτόν. Ὅτε ἀνέτειλεν ἡ πρωία, πλήρης εἰρήνης καὶ ὡραιότητος, ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος βράχος (σκληρὸς ὡς χωρίζων φίλους) ἀνοικτιρμόνως ἀπεκάλυψε τὸ φοβερὸν μυστικόν του.

Εἰς τὴν μίαν πλευρὰν ἔκειτο ἡ Ἄννα μὲ τὴν χρυσῆν της κόμην λελυμένην καὶ τὸ ἀργυροῦν βέλος πεσμένον εἰς τὸ στῆθός της· εἰς τὴν ἄλλην ὁ πιστὸς Φρὶτς μὲ τὸ γαμήλιον δῶρον του πλησίον του. Ἀπολεσθέντες ἀμφότεροι ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ἐν τῷ θανάτῳ ἀδιαίρετοι ἔμειναν, μολονότι δὲν τὸ ἐγνώριζον.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Ὄλγα Κούζη